

МЕМОРАНДУМ

Цей меморандум укладений між об'єднаннями підприємців CEO Club Ukraine, Бізнес-спільнота Board, Спілка Українських Підприємців, Торгово-промислова палата України з метою узгодження та просування ключових принципів післявоєнної економічної політики.

Ми, що нижче підписалися, від імені об'єднань підприємців, яких ми представляємо, дійшли згоди щодо наступного:

1. Війна російської федерації проти України становить виклик самому існуванню України як суверенної держави, у тому числі щодо загроз ключовим галузям української економіки, викликаного війною глибокого економічного спаду, руйнування інфраструктури, масштабної міграції громадян, руйнування мереж створення доданої вартості, звуження логістичних можливостей у зовнішній торгівлі тощо.
2. Питання прискореного економічного зростання стає питанням виживання країни та нації, особливо в умовах великих руйнацій, складної демографічної ситуації та хронічного недоінвестування. Без потужної економіки не буде ні достатнього оборонного бюджету, ні достатньої кількості компетентних працівників та резервістів, ні швидкого зростання добробуту громадян, на який вони розраховують після перемоги.
3. Для відновлення економіки потрібна масштабна дерегуляція, інвестиції, великі трудові ресурси, надзвичайна підприємницька активність. Відбудова та відродження української економіки неможливі на традиційних основах в цілому невільної економіки (130 місце у світовому рейтингу економічної свободи).
4. Реалізація економічної політики відновлення української економіки та її прискореного зростання буде робитися руками українських підприємців та значною мірою коштом українських підприємців, тож ми вважаємо, що маємо право та обов'язок брати участь у визначенні пріоритетів та розробці й втіленні економічних політик разом з Українською державою та міжнародними організаціями.

Виходячи з цього, об'єднання підприємців, що підписали цей меморандум, дійшли згоди щодо наступних принципів економічної політики, які ми зобов'язуємося спільно підтримувати, просувати й втілювати.

Візія України

- Країна з вільною ринковою економікою
- Громадяни з високим рівнем добробуту — як результат модернізації економіки України, а не штучного підвищення соціальних стандартів
- Економічне зростання шляхом інновацій, підприємництва, інвестицій, розвитку людського капіталу.

- Найпривабливіша країна економічних можливостей для інвестицій, інновацій, ведення бізнесу. Економічне зростання за рахунок найкращих умов ведення бізнесу в світі
- Антикрихка економіка — готовність до воєнних та інших викликів
- Ефективна сервісна цифрова держава (paper-free)
- Держава — надійний економічний партнер у світі й всередині країни
- Країна з високим кредитним рейтингом
- Найкраще місце для реалізації творчого потенціалу, втілення ідей і власного розвитку
- В країні реалізуються принципи сталого розвитку
- Країна входить до ТОП-10 країн у різних світових рейтингах (економічної свободи тощо)

Зasadничі принципи економічної політики

Ефективна держава

1. Зменшення частки держави в економіці шляхом дерегуляції, тотальна приватизація, зниження співвідношення публічних витрат до ВВП до 35% (мораторій на збільшення видатків на державний апарат), створення стимулюючого трудового, податкового та митного законодавства. Інноваційна ліберальна, проста і прозора податкова система.
2. Недоторканність приватної власності.
3. Нульова толерантність до корупції, чесні суди.
4. Незалежність й ефективність АМКУ, ФДМУ як основа антимонопольної й антиолігархічної політики. НАБУ, СБУ, ДБР та БЕБ без політичного впливу.
5. Ефективне поєднання ліберального та інституційного підходів, в тому числі за рахунок створення гетерархічних, децентралізованих, інклюзивних адаптивних державних інституцій.
6. Проведення збалансованої монетарної, фіскальної, бюджетної та боргової політик.
7. Тотальна модернізація інфраструктури після війни, а не просто відновлення зруйнованої застарілої інфраструктури, енергетична ефективність нової інфраструктури.

Ліберальна інноваційна економіка

8. Створені умови для чесної конкуренції й кооперації бізнесу, залучення інвестицій і формування високого рівня довіри до держави. Рівні можливості для компаній різних масштабів і форм власності, а також індустрій, сфер, ринків. Державна політика максимальної лібералізації умов для розвитку підприємництва.
9. Розвиток людського потенціалу та виграшна позиція у конкуренції за таланти, у тому числі за мігрантів. Державні інвестиції в розвиток людського капіталу. Деререгуляція ринку праці: спрощення тимчасової та віддаленої зайнятості, скасування радянських вимог до документообігу,

сервісний підхід до перевірок, свобода трудового договору та його положень по базисних гарантіях працівника.

10. Стимулювання розвитку інновацій та модернізації (в тому числі діджиталізації) економіки для забезпечення конкурентоспроможності на глобальному ринку.
11. Безбар'єрний рух капіталу й випереджальний розвиток (визнання) віртуальних активів.
12. Лібералізація зовнішньої торгівлі та сприяння вільній конкуренції у внутрішній торгівлі.
13. Приватизація, що залишає в державній власності обмежену кількість (до 10) державних підприємств.
14. Дерегуляція за принципом регуляторної гільйотини. Запровадження в подальшому правила «one in — one out», що дозволить обмежити надмірне нагромадження регуляторних актів в майбутньому.

Добробут громадян

15. Можливість українцям самостійно дбати про добробут родини. Держава бере на себе відповідальність лише за тих, хто не може дбати про себе, та не заважає іншим робити це власноруч.

Можливості у світі

16. Суб'єктність країни у визначенні напрямів економічного розвитку.
17. Цілеспрямований рух до набуття членства в Європейському Союзі.
18. Стимулювання включення України в глобальні мережі створення цінностей.

Червоні лінії: що недопустимо при формуванні і реалізації стратегії

- Припинення структурних реформ та повернення до практики державного планування й управління економікою
- Відсутність стратегії розвитку чи її створення в неінклюзивний спосіб
- Збільшення зарегульованості ведення бізнесу
- Зростання податкового навантаження порівняно з початком 2022 року
- Невиконання Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (хоча сама угода потребує осучаснення в процесі набуття статусу кандидата на вступ в ЄС)
- Втрата незалежності Національного банку України, Антимонопольного комітету України, Рахункової палати України, Національного антикорупційного бюро України, Національної агенції з запобігання корупції та інших інституцій
- Монополізація галузей, створення привілеїв (олігархізація) для окремих суб'єктів господарювання
- Недобросовісне використання економічних стимулів
- Зниження кредитоспроможності та кредитного рейтингу
- Зменшення прозорості управління державною власністю

- Збільшення частки державної власності
- Ухвалення економічних політик без урахування позиції українського бізнесу

Ми, представники провідних об'єднань підприємців, що узгодили та підписали цей меморандум, створюємо **Коаліцію бізнес-спільнот за модернізацію України** й беремо на себе відповідальність щодо реалізації наших пропозицій.

Ми спільно беремо на себе зобов'язання щодо просування, адвокації та втілення вищезазначених принципів через низку спільно створених нами для цієї мети механізмів, включаючи співпрацю з усіма політичними силами та міжнародними організаціями та пряме звернення до українського народу.

Ми вважаємо, що ухвалення рішень щодо пріоритетів економічного розвитку та економічних політик без участі українського бізнесу призведе до низької якості таких рішень, а отже – до втрати історичного шансу на економічний стрибок.

Ми вимагаємо включення представників нашої Коаліції до розробки планів відновлення та розвитку економіки України та до інституцій, які будуть створені для їх втілення. Ми готові надати всю можливу інтелектуальну, фінансову та іншу необхідну допомогу для модернізації української економіки та суспільства.

Ми запрошуємо Українську державу в особі визначених Конституцією України вищих органів влади до державно-приватного партнерства заради втілення принципів цього меморандуму та реалізації історичного шансу нашої країни.

Цей меморандум узгодили та підписали:

CEO Club Ukraine

Бізнес-спільнота Board

Спілка Українських Підприємців

Торгово-промислова палата України

До меморандуму приєдналися:

Рада підприємців при Кабінеті Міністрів України

Спілка підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України

Вінницька обласна громадська організація Спілка підприємців Стіна

Бізнес-асоціація «Ми – Херсонці»

Кремінська бізнес-асоціація, м.Кремінна Луганської області

Міжрегіональний Союз птахівників та кормовиків України

Український маркетинг клуб Marketingjazzz

Громадська організація "Агенція зі сталого розвитку та інновацій"

Агенція розвитку підприємництва жінок та молоді

Спілка виробників органічних сертифікованих продуктів "Органічна Україна"

Івано-Франківська торгово-промислова палата

Асоціація приватних роботодавців, м. Харків

Національна організація роздрібної торгівлі

Асоціація консультаційних та експертних фірм "Укрконсалтинг"

Телеком Клуб

Chernivtsi Business Group

HTL Ukraine

Рада незалежних бухгалтерів та аудиторів

Асоціація франчайзингу

Національна туристична організація України

Харківський ІТ Кластер

Family Business Network Ukraine

Клуб торгових центрів України

Асоціація ритейлерів України

Спілка «Борошномели України»

Асоціація підприємств промислової автоматизації України

Українська асоціація меблевиків

Українська Асоціація ФінТех та Інноваційних компаній

Громадська спілка "Ю-фуд"

Професійна Асоціація учасників ринків капіталу та деривативів

Громадська спілка Made in Ukraine

Телекомунікаційна палата України

Громадська спілка "Карпатський смак"

(Список бізнес-об'єднань доповнюється)